

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/56/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112214339
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112214339.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci žalobcu: ČSOB Leasing, a.s., so sídlom Panónska cesta 11, 852 01 Bratislava, IČO: 35 704 713, zast. GRIŠČÍK & PARTNERS, s.r.o. advokátska kancelária so sídlom Hviezdoslavovo námestie 25, 811 02 Bratislava, proti žalovanej: S. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX M. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom Nám. SNP 7, Stropkov, o zaplatenie 2.548,33 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 8C/34/2013-135 zo dňa 13.12.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej trovy odvolacieho konania vo výške 131,15 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku, advokáta do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu.

Vyslovil, že žalovanej právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 620,74 eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku, č. ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXX do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 497; 504; 506 Obchodného zákonníka, §§ 52 ods. 2, 3; 53 ods. 1; 4; 54 ods. 2; 100 ods. 1; 101, 103; 111; 879f ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a aplikoval Smernicu rady 93/13/EHS.

Konštatoval, že z vykonaného dokazovania mal za jednoznačne preukázané, že žalobca uzavrel dňa 28.01.2008 so žalovanou zmluvu o spotrebnom úvere, na základe ktorej poskytol úver na financovanie ojazdeného motorového vozidla vo výške 5.203,14 Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach.

Z obsahu tejto zmluvy vyplýva, že táto zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, čo nespochybnil ani samotný žalobca.

Vychádzajúc z ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka je potrebné na daný právny vzťah vzhľadom na jeho spotrebiteľský charakter aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Žalovaná Zmluvu o splátkovom úvere neuzatvorila ako podnikateľka, ale ako fyzická osoba.

Obchodný zákonník je primárne určený na úpravu právnych vzťahov medzi podnikateľmi, čím sa postavenie žalovaného (ako nepodnikateľa) v právnych vzťahoch vyplývajúcich zo zmluvy javí ako nevýhodnejšie v porovnaní s úpravou právnych vzťahov vyplývajúcich z Občianskeho zákonníka.

Ak súd dospel k záveru, že hlavný záväzkový vzťah bude posudzovaný v zmysle Občianskeho zákonníka, musia byť tak posudzované aj ďalšie právne vzťahy nadväzujúce na tento hlavný vzťah, vrátane námietky premlčania.

Pretože vedľajší účastník na strane žalovanej vzniesol námietku premlčania, súd preskúmal oprávnenosť tejto námietky a dospel k záveru, že je dôvodná.

Ako to vyplýva z dôkazu predloženého v konaní žalobcom, ku splatnosti úveru došlo ku dňu 08.01.2009 na základe vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru zo strany žalobcu.

Žaloba na súde bola podaná dňa 11.05.2012, t. j. po uplynutí premlčacej lehoty.

Čo sa týka žalobcom predloženej Dohody o splácaní dlhu v splátkach uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou dňa 07.06.2011, súd prvého stupňa mal za to, že táto zo strany žalobcu bola uzavretá v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane, alebo ktorému je adresovaná. Žalobca nevynaložil dostatočnú odbornú starostlivosť pri jej uzatváraní vzhľadom k tomu, že dohoda o úhrade pohľadávky v splátkach je formulár, ktorý vopred pripravil veriteľ pre dlžníka, ktorý nemá žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jeho obsah. Podpisom tejto formulárovej dohody si spotrebiteľ zhoršil svoje zmluvné postavenie a uzatvorenie tejto dohody mu privodilo značnú ujmu, čo je v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Z týchto dôvodov mal súd prvého stupňa za to, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti.

Tieto skutočnosti vyplynuli aj z vyjadrenia samotnej žalovanej, ktorá uviedla, že pri podpise tejto dohody nemala žiadnu vedomosť o tom, že uznáva svoj dlh voči žalobcovi a aké to má právne dôsledky.

Preto súd prvého stupňa dohodu o splácaní dlhu v splátkach, obsahom ktorej je aj prejav o uznaní dlhu žalovanej, vyhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku, v dôsledku ktorej je uznanie dlhu žalovanej s následkom predĺženia premlčacej doby na 10 rokov neplatné.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal vzhľadom k tomu, že jej žiadne trovy preukázateľne nevznikli.

Priznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej v zmysle jeho vyčíslenia za: 4 úkony právnej služby po 101,25 Eur vychádzajúc z tarifnej hodnoty veci 2.548,33 € (prevzatie a príprava zastúpenia § 14 ods. 1 písm. a) AT, vyjadrenie zo dňa 04.11.2013, § 14 ods. 1 písm. b)/ AT, zastúpenie pri pojednávaní 11.10.2013, 13.12.2013, § 14 ods. 1 písm. b)/ AT), 4 krát režijný paušál 7,81 Eur, hotové výdavky spočívajúce v cestovných náhradách za cestu motorovým vozidlom právneho zástupcu na pojednávanie MV Toyota RAV4, EČ: SP 111AH dňa 11.10.2013 uplatnená v 1 cestovného z dôvodu účasti právneho zástupcu na iných pojednávaní zo X. do F. a späť 100 kilometrov á 0,29 eur/km, t. j. 14,50 eur, spotreba paliva podľa TP 8,6 l/100 km, cena pohonných hmôt 1,244 €/l x 0,086 = 0,11 €/ km + 0,18 €/ km sadzba základnej náhrady = 0,29 €/km/, hotové výdavky spočívajúce v cestovných náhradách za cestu motorovým vozidlom právneho zástupcu na pojednávanie MV Toyota RAV4, EČ: SP 111AH dňa 13.12.2013 uplatnená v 1 cestovného z dôvodu účasti právneho zástupcu na iných pojednávaní zo X. do F. a späť 100 kilometrov á 0,29 eur/km, t. j. 14,50 eur, spotreba paliva podľa TP 8,6 l/100 km, cena pohonných hmôt 1,221 €/l x 0,086 = 0,11 €/ km + 0,18 €/ km sadzba základnej náhrady = 0,29 €/km/, náhradu za premeškaný čas za 4 polhodiny (§ 17 ods. 1 AT) uplatnená v 1 z dôvodu účasti právneho zástupcu na iných pojednávaniach dňa 11.10.2013 vo výške 26,02 eur, náhradu za premeškaný čas za 4 polhodiny (§ 17 ods. 1 AT) uplatnená v 1 z dôvodu účasti právneho zástupcu na iných pojednávaniach dňa 13.12.2013 vo výške 26,02 eur, , DPH 20 % 103,46 Eur , trovy konania spolu s DPH v sume 620,74 Eur .

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca.

V odvolaní namietal, že záver prvostupňového súdu nie je správny, je založený na nesprávnych skutkových zisteniach a právnych záveroch, keďže súd prvého stupňa aplikoval na premlčanie záväzkov žalovanej nesprávny právny predpis, došiel k nesprávnemu záveru, že uznanie dlhu žalovanou nie je platné, a preto nebral do úvahy jeho vplyv na premlčanie záväzkov žalovanej, súd nevzal do úvahy nováciu záväzkov žalovanej v Dohode o splácaní dlhu a jej vplyv na premlčanie jej záväzkov.

Žalobca nespochybňuje, že úverová zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, na ktorú sa vzťahuje úprava spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§§ 52 až 54) a zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Avšak záver prvostupňového súdu, že na premlčanie nárokov z úverovej zmluvy sa má aplikovať Občiansky zákonník, nemá oporu v zákone a je s ním priamo v rozpore.

Úverová zmluva je zmluvou o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka a podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy sa záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere spravujú treťou časťou Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu ich účastníkov (ide o tzv. absolútny obchod).

Občiansky zákonník, Zákon o spotrebiteľských úveroch a ani žiadny iný právny predpis neustanovuje, že by sa otázka premlčania nárokov zo zmluvy o úvere mala spravovať Občianskym zákonníkom, ak je jej účastníkom spotrebiteľ. Prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí žiadne takéto ustanovenie neuvádza.

Prvostupňový súd sa uspokojil s konštatovaním, že Obchodný zákonník je primárne určený na úpravu právnych vzťahov medzi podnikateľmi, čím sa postavenie žalovaných (ako nepodnikateľov) v právnych vzťahoch vyplývajúcich zo zmluvy javí ako nevýhodnejšie v porovnaní s úpravou právnych vzťahov vyplývajúcich z Občianskeho zákonníka.

Ani ustanovenia §§ 52 až 54 Občianskeho zákonníka, ktoré súd prvého stupňa bez ďalšieho odôvodnenia cituje vo svojom rozhodnutí, nezakladajú aplikáciu občiansko - právnej úpravy premlčania na úverovú zmluvu, ktorá je tzv. absolútnym obchodom. Ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka zakotvuje len aplikáciu predpisov o spotrebiteľských zmluvách (§§ 52 až 54 Občianskeho zákonníka) a

ochrane spotrebiteľov na právne vzťahy so spotrebiteľmi (bez ohľadu na ich právnu povahu), nie však aplikáciu celého Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské zmluvy.

Uvedené ustanovenie nijako nevylučuje aplikáciu Obchodného zákonníka na spotrebiteľské vzťahy vzniknuté z obchodno - právnych zmlúv na otázky neupravené ustanoveniami Obchodného zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a predpisov na ochranu spotrebiteľa (napr. Zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa).

Ani z ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemožno vyvodit' prednosť aplikácie „výhodnejších“ ustanovení Občianskeho zákonníka pred ustanoveniami Obchodného zákonníka na obchodno - právne vzťahy. Uvedené ustanovenie zakotvuje len prednosť spotrebiteľa výhodnejšej zákonnej úpravy pred zmluvnou úpravou, nie však prednosť „výhodnejšej“ právnej úpravy pred inou právnou úpravou.

Z ustanovenia § 369 ods. 3 možno vyvodit', že sám zákonodarca má za to, že všeobecná úprava záväzkových vzťahov podľa Obchodného zákonníka sa aplikuje na spotrebiteľské zmluvy, a to bez ohľadu na jej výhodnosť alebo nevýhodnosť, a preto túto aplikáciu vylučuje tam, kde to má v úmysle, t. j. pri úrokoch z omeškania, nie však pri premlčaní. Zákonodarca nevyklúčil aplikáciu obchodno - právnej úpravy na spotrebiteľské úvery, preto v zmysle § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka je potrebné aj na spotrebiteľské úvery aplikovať obchodno - právnu úpravu premlčania. Súd nemôže výslovné znenie zákona ignorovať. Súd nemôže svojim výkladom meniť platnú právnú úpravu.

Na posúdenie otázky premlčania nárokov z úverovej zmluvy mal preto súd prvého stupňa aplikovať Obchodný zákonník, teda 4-ročnú premlčaciu dobu.

Úver sa stal splatným dňa 08.01.2009, preto sa nároky žalobcu mohli premlčať najskôr 08.01.2013.

Keďže žalobca podal žalobu dňa 10.05.2012, jeho nároky nemôžu byť premlčané ani v prípade, ak by Dohoda o splácaní dlhu zo dňa 07.06.2011 nebola uzavretá.

Žalobca ďalej nesúhlasil so záverom prvostupňového súdu, že Dohoda o splácaní dlhu napína znaky nekalej obchodnej praktiky.

Poukazujúc na ust. § 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa a Smernicu Rady 93/13/EHS žalobca uviedol, že dohoda o splatení už splatného dlhu vo výške 2.548,33 eur, ktorý mohol okamžite súdne vymáhať, v splátkach po 10,- eur mesačne po dobu 21 rokov, nemohla byť v rozpore s čestnou obchodnou praxou alebo zásadou dobrej viery. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že Dohoda obsahuje uznanie dlhu. Dohoda bola uzavretá na základe žiadosti žalovanej, čo žalovaná sama v konaní uznala. Žalobca preto upustil od súdneho vymáhania svojej pohľadávky, vyšiel žalovanej v ústrety a dohodol sa s ňou na úhrade dlhu za mimoriadne výhodných podmienok. V rámci Dohody požadoval síce žalobca aj uznanie dlhu, ale toto je nielen obvyklou súčasťou mimosúdneho riešenia dlhu, ale z povahy veci aj jeho faktickou podmienkou. Bez ustálenia výšky dlhu by nebolo možné dohodnúť samotné podmienky splátkového kalendára. Uznanie dlhu akú súčasť mimosúdneho riešenia splatného dlhu nemôže byť v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti. Prvostupňový súd neuviedol, v čom konkrétne vidí, že by bol postup žalobcu v rozpore s čestnou obchodnou praxou, alebo zásadou dobrej viery. Súd len všeobecne uvádza, že dohoda bola formulárová, žalovaná tvrdí, že nemala žiadnu vedomosť, že uznáva svoj dlh a aké to má právne následky, žalovaná si podpisom Dohody zhoršila svoje postavenie a jej uzavretie spôsobilo žalovanej značnú ujmu. Ani skutočnosť, že dohoda bola na formulári, nemôže byť dôvodom pre záver, že žalobca nevynaložil dostatočnú odbornú starostlivosť. V Dohode je jasne, zreteľne a zrozumiteľne uvedené, že žalovaná uznáva svoj dlh do dôvodu a výšky. Samotné prevzatie záväzku dlžníka splatiť už existujúci dlh v splátkach predpokladá to, že dlžník dlžnú sumu, ktorú sa zaväzuje zaplatiť, uznáva a chce uhradiť. V prípade akceptácie obrany žalovanej, že nerozumela právnym následkom uznania dlhu vyplývajúcim jej zo zákona je popretím fikcie znalosti právnych

predpisov a zásady, že zmluvné záväzky sa majú dodržiavať. Vedomosť dlžníka je podmienkou vzniku právnych následkov uznania dlhu len pri dlhu, ktorý je v čase jeho uznania už premlčaný, čo nie je daný prípad. Žalovaná si podpisom Dohody nezhoršila svoje postavenie, Dohoda nie je nekalou podmienkou a v nej obsiahnuté uznanie dlhu je platné.

Žalobca v odvolaní ďalej namietal, že súd prvého stupňa neuviedol žiadne dôvody, pre ktoré by mala byť Dohoda nekalou obchodnou praktikou v časti, ktorou došlo k novácii záväzku žalovanej (čl. III. Dohody). Uvedenou nováciou bol splatný záväzok žalovanej zaplatiť sumu 2.548,30 Eur nahradený záväzkom uhradiť túto sumu v mesačných splátkach po 10,- Eur po dobu 21 rokov. Je nesporné, že Dohoda v tejto časti, t. j. novácie záväzku, nemôže byť nekalou obchodnou praktikou, keďže bola v prospech žalovanej.

V dôsledku novácie záväzku mohla začať plynúť premlčacia doba až 25.06.2011, čo znamená, že v čase podania žaloby nemohli byť nároky žalobcu premlčané ani v prípade, ak by boli posudzované podľa Občianskeho zákonníka a ani v prípade, ak by bola Dohoda v časti uznania záväzku naozaj nekalou obchodnou praktikou.

Pokiaľ ide o vedľajším účastníkom namietanú absenciu údajov o úrokovej sadzbe v Úverovej zmluve, žalobca poukázal na Predpis splátok a Formulár o zmluvných podmienkach, ktoré sú súčasťou úverovej zmluvy. V Predpise splátok je úrok vyjadrený v konkrétnych sumách tvoriacich súčasť úverových splátok ako i súčtom na konci rozpisu splátok. Formulár o zmluvných podmienkach obsahuje i percentuálne vyjadrenie ročnej úrokovej sadzby. Žalovaná mala nepochybne dostatočné informácie o úroku, ktorý sa zaviazala platiť.

Odvolanie žalobcu smerovalo aj proti výroku o trovách vedľajšieho účastníka. Namietal, že tieto neboli účelne vynaložené vzhľadom na to, že ak je úlohou vedľajšieho účastníka ako občianskeho združenia chrániť záujmy spotrebiteľov a ak za tým účelom vstupuje do konaní, mal by mať dostatok vlastných odborných a personálnych kapacít na to, aby tak robil priamo, nie prostredníctvom advokáta.

Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Zároveň žiadal, aby súd v prípade, ak jeho odvolaniu nevyhovie, pripustil v zmysle § 238 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku vo výroku svojho rozsudku dovolanie.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril vedľajší účastník.

Vo vyjadrení uviedol, že súd prvého stupňa postupoval správne, ak vznesenú námietku premlčania považoval za dôvodnú. V ustanovení § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka je uvedený zákaz, aby sa zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách odchyľili od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa a zákaz, aby sa spotrebiteľ vopred vzdal práv, ktoré mu zákon priznáva, alebo si inak zhoršil svoje zmluvné postavenie. Aj keď spotrebiteľ súhlasí, aby sa jeho právny vzťah s dodávateľom riadil na základe § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, nemôže si privodiť zhoršenie svojho právneho postavenia, ktoré mu garantuje Občiansky zákonník. Zmluvná podmienka koncipovaná v rámci predformulovanej štandardnej zmluvy spotrebiteľa nezaväzuje, pokiaľ je formulovaná nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka. Ide o tzv. jednostrannú kogentnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v záujme vyššej ochrany spotrebiteľa pri predformulovaných štandardných zmluvách. Problematika prednostného použitia civilného kódexu pred obchodným kódexom je riešená aj v judikatúre slovenských súdov. Najvyšší súd SR vo veci sp. zn. 5MCdo/209/2009 poukazuje na nemožnosť aplikácie 4-ročnej premlčacej doby podľa Obchodného zákonníka, pretože táto je menej priaznivá pre spotrebiteľa v porovnaní s 3-ročnou premlčacou dobou podľa Občianskeho zákonníka.

Vedľajší účastník poukázal na rozhodnutia súdov SR a ďalej uviedol, že súd prvého stupňa zároveň správne nepriznal právne účinky Dohode o splácaní dlhu v splátkach.

Na základe uvedeného vedľajší účastník žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Vedľajší účastník si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania elkom vo výške 131,15 Eur.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci svojich kompetencií vyplývajúcich mu z ustanovenia § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p. vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ustanovením § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 23.10.2014 a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, ako aj s dôvodmi tam uvedenými a k odvolacím námietkam žalobcu na doplnenie konštatuje:

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny náležitý právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 504 Obchodného zákonníka dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Podľa § 879f ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté predtým nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa musia dať do súladu s ustanoveniami § 53 a 54 tohto zákona a spotrebiteľské zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch aj s ustanovením § 55 ods. 1, ak ide o náležitosti zmluvy, a s ustanovením § 57 tohto zákona do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré nie sú dané do súladu s ustanoveniami § 53, 54 a 57 tohto zákona podľa odseku 3, sú neplatné po uplynutí troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Spotrebiteľ má právo odstúpiť od spotrebiteľskej zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch, ktorá nie je podľa odseku 3 daná do súladu s ustanovením § 55 ods. 1 tohto zákona, ak ide o náležitosti zmluvy, a to do troch mesiacov po uplynutí lehoty podľa odseku 3.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 150/2004 Z. z., dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 150/2004 Z. z., spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 150/2004 Z. z., spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 150/2004 Z. z., neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 150/2004 Z. z., v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení zákona č. 616/2004 Z. z., spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 4, ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so zžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 111 Občianskeho zákonníka zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

Odvolačný súd zo spisu zistil, že žalobca odvodzuje svoj nárok na zaplatenie sumy 2.548,33 Eur zo Zmluvy o spotrebnom úvere č. UZF/08/90261, uzavretej medzi ním a žalovanou dňa 28.01.2008, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej podľa Článku I. Predmet zmluvy účelový spotrebný úver na financovanie motorového vozidla.

Žalovaná sa zaviazala zaplatiť predmetný úver v 48 splátkach á 6.291,40 Sk (Článok III. Základné podmienky spotrebného úveru).

Žalobca písomným oznámením určil predčasnú splatnosť spotrebného úveru ku dňu 08.01.2009.

Následne žalobca vykonal finančné vyúčtovanie Úverovej zmluvy a oznámil to žalovanej finančným vyúčtovaním zo dňa 13.05.2009.

Žalobca po tom vykonal finančné vyúčtovanie úverovej zmluvy a dlžnú sumu 2.548,33 Eur oznámil žalovanej vyúčtovaním úverovej zmluvy listom zo dňa 13.05.2009.

Žalovaná dlžnú sumu 2.548,33 Eur uvedenú vo vyúčtovaní z 13.05.2009 v stanovenej lehote do 02.06.2009 neuhradila.

Žalobca a žalovaná uzavreli dňa 07.06.2009 Dohodu o splácaní dlhu v splátkach. V zmysle tejto Dohody sa žalovaná zaviazala zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu 2.548,33 Eur s príslušenstvom podľa splátkového kalendára uvedeného v tejto Dohode v článku III.

Keďže žalovaná neuhradila žalobcovi už prvú splátku vo výške 10,- eur riadne a včas podľa článku III. Dohody dňa 25.06.2011, žalobca si žalobou podanou na súd prvého stupňa dňa 10.05.2012 uplatnil zaplatenie sumy 2.548,33 Eur, vyčíslenej podľa Finančného vyúčtovania zmluvy zo dňa 13.05.2009.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobcu pre premlčanie na základe námietky premlčania vznesenej vedľajším účastníkom a vo vzťahu k Dohode o splácaní dlhu v splátkach konštatoval, že ide o formulár, ktorého obsah nemohla žalovaná ovplyvniť, zo strany žalobcu došlo k porušeniu odbornej starostlivosti, žalovaná uviedla, že nemala vedomosť o tom, že uznáva svoj dlh voči žalobcovi a jej prejav uznania vyhodnotil súd prvého stupňa ako nekalú obchodnú praktiku. Preto považoval uznanie dlhu žalovanou s následkom predĺženia premlčacej doby na 10 rokov neplatné.

Na základe takto zisteného skutkového stavu odvolací súd k odvolacím námietkam žalobcu konštatuje:

Pokiaľ ide o odvoláciu námietku žalobcu, že súd prvého stupňa nesprávne postupoval, pokiaľ posudzoval premlčanie podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka napriek tomu, že v danom prípade ide o tzv. absolútny obchod, a preto sa premlčanie malo posudzovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, odvolací súd konštatuje, že ide o odvoláciu námietku nedôvodnú.

Účastníci konania uzavreli dňa 28.01.2008 spotrebiteľskú zmluvu.

Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že predmetná zmluva je zmluvou typovou a žalovaná pri uzavieraní a plnení zmluvy nejednala v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti alebo v rámci samostatného výkonu povolania.

Niet pochybností o tom, že žalobca je podnikateľom a predmet konania sa týka jeho podnikateľskej činnosti.

Niet žiadneho dôvodu, aby na predmetnú právnu vec spotrebiteľskej povahy nemala dopadať právna ochrana vyplývajúca z ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovanou je síce absolútnym obchodom a je pravdou, že na predmetný úver dopadajú ustanovenia Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy. Predmetná vec je však o spotrebiteľskej zmluve, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou a ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu, teda ide o typický občianskoprávny vzťah.

V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (porov. rozsudok NS SR vo veci 5MCdo 20/09, rozsudok OS Banská Bystrica vo veci 61 Cb 221/09). Základ právnej úpravy ochrany spotrebiteľa predstavujú ust. § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka.

Postavenie spotrebiteľa nie je prípustné zhoršiť oproti právnej úprave v Občianskom zákonníku. V rámci kolízie dvoch noriem na ten istý inštitút sa použije občianskoprávna úprava.

Preto je potrebné posúdiť námietku premlčania podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, keďže v opačnom prípade, t. j. v prípade aplikácie právnej úpravy vyplývajúcej z Obchodného zákonníka by došlo k zhoršeniu postavenia spotrebiteľa, teda žalovanej.

Z uvedeného vyplýva, že vzhľadom na to, že k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru došlo zo strany žalobcu ku dňu 08.01.2009 a žaloba bola podaná na súde dňa 11.05.2012, bola podaná po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka.

K odvolacej námietke žalobcu týkajúcej sa Dohody o splácaní dlhu v splátkach zo dňa 07.06.2011, odvolací súd konštatuje správny záver prvostupňového súdu, že ide o formulár, ktorého obsah žalovaná nemohla ovplyvniť.

Zároveň odvolací súd konštatuje, že predmetná Dohoda spája jednostranný a dvojstranný právny úkon, a to dohodu o splátkach a dohodu o uznaní dlhu.

Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ ide o splácanie dlhu, ide síce o dohodu pre žalovanú výhodnú, ale vo vzťahu k „dohode“ o uznaní záväzku ide pre žalovanú o „dohodu“ nevýhodnú.

Správne preto súd prvého stupňa vyhodnotil predmetnú Dohodu o splácaní dlhu v splátkach ako nekalú obchodnú praktiku, v dôsledku ktorej je uznanie dlhu žalovanej s následkom predĺženia premlčacej doby na 10 rokov neplatné.

Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že žalobca neuviedol v odvolaní žiadnu takú relevantnú skutočnosť, ktorá by bola spôsobilá privediť zmenu alebo zrušenie napadnutého rozsudku.

K návrhu žalobcu, aby odvolací súd pripustil vo veci dovolanie, odvolací súd konštatuje, že zastáva stanovisko vyplývajúce z judikatúry súdov SR, ktorá jednoznačne dáva odpoveď na otázku žalobcu, či sa premlčanie pri spotrebiteľských zmluvách má posúdiť podľa Obchodného zákonníka alebo podľa Občianskeho zákonníka tak, že premlčanie pri spotrebiteľských zmluvách sa posudzuje podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Preto odvolací súd konštatuje, že v danej veci nejde o rozhodnutie zásadného právneho významu, preto tu nie je dôvod na pripustenie dovolania.

Správnemu rozhodnutiu vo veci samej zodpovedá aj správne rozhodnutie vo výroku o trovách konania.

Preto odvolací súd napadnutý rozsudok v súlade s ustanovením § 219 Občianskeho súdneho poriadku ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

V odvolacom konaní neúspešný žalobca nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní úspešná žalovaná si neuplatnila nárok na náhradu trov a ani jej žiadne preukázateľné trovy v odvolacom konaní nevznikli.

V odvolacom konaní úspešný vedľajší účastník má nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pozostávajúcich za úkon vyjadrenie k odvolaniu vo výške 101,25 Eur podľa ust. § 13a ods. 1 písm. g) vyhlášky č. 655/2004 Z. z., režijný paušál vo výške 80,04 Eur a DPH vo výške 21,86 Eur, celkom vo výške 131,15 Eur, na zaplataenie ktorých zaviazal odvolací súd v odvolacom konaní neúspešného žalobcu, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Ambróza Motyku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.